

Jobs beproeving, Prekenserie over het bijbelboek Job

In 2008 hield ds. H. Harkema, de vorig jaar overleden oud-voorzitter van Op weg met de ander, in zijn laatste gemeente Middelharnis een prekenserie over het boek Job. Het was zijn bedoeling deze preken in boekvorm uit te geven. Doordat hij ziek werd –hij leed aan de ziekte van Kahler– lukte hem dat niet. Na zijn overlijden kreeg zijn echtgenote, mevrouw W. M. Harkema-van Delft, de behoefte de preken alsnog uit te geven. Dat gebeurde onlangs.

In tien preken behandelt ds. Harkema het boek Job op een indringende manier. Al lezend proef je de existentiële betrokkenheid op deze stof. Wanneer de ene na de andere jobstijding binnenkomt en Job tenslotte hoort dat zijn kinderen niet meer leven, zegt ds. Harkema: “Je kind verliezen is haast onoverkomelijk, maar Job verliest er tien.”

“Je kind verliezen is haast onoverkomelijk, maar Job verliest er tien”

In zo’n situatie kan de waaromvraag bij ons boven kan komen: waarom krijg ik een ongeluk, een ziekte, tegenslag, een ramp? Ondanks alles zakt Job niet in elkaar. Hij balt zijn vuist niet naar de hemel. Hij maakt geen eind aan zijn leven. Hij staat op, scheurt zijn mantel. Hij rouwt en valt voor de Heere neer. Dat is de weg die in dit boek steeds weer wordt gewezen. Niet omdat dat gemakkelijk is, maar omdat het de enige weg is.

In eerste hoofdstukken legt ds. Harkema voor de kinderen in de gemeente een verbinding met een gelijkenis van de Heere Jezus. Hij licht het verschil in waarop Job en zijn vrouw omgaan met leed schitterend toe via de gelijkenis van de wijze en de dwaze bouwer. Jobs levenshuis blijft staan wanneer het beproefd wordt door regen en storm. De vrouw van Job blijkt echter geen houvast en steun te hebben.

Intussen zit satan niet stil. Hij zegt dat de proef niet zwaar genoeg is. Hij kan echter niet verder gaan dan God toelaat. Op een integere manier verbindt ds. Harkema dit met de belijdenis uit zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus: “Ziet u dat achter dit alles, zoals onze vaders zo prachtig beleden hebben in zondag 10, uiteindelijk de hand van God schuilgaat?”

De oud-voorzitter benadrukt hoe belangrijk een vriendenkring is. Dat doet hij in enkele preken over de komst van de vrienden. Aanvankelijk kunnen die geen woord uitbrengen en durven ze het woord niet te nemen. Zeven dagen zitten ze naast Job. Dat zwijgen is al een beproeving geweest. Hun spreken is dat nog meer, onpersoonlijk en op afstand. Ze hebben het over “men”, of “een mens.” Ze zijn er, maar helaas niet tot steun.

Jobs vrienden zijn er, maar helaas niet tot steun

Eerlijk legt de auteur de vinger bij het feit dat Job op dat moment van alles en nog wat tegen zijn vrienden zegt, maar niet direct naar de Heere toegaat. De Heere blijkt eerder naar Job te komen dan Job naar de

Heere. De manier waarop dat wordt beschreven, ademt verwondering en aanbidding. De Heere komt naar mensen toe die bij Hem vandaan zijn gelopen.

Ds. Harkema beschrijft Gods ontferming op een diepe manier. Dat doet hij in de laatste preken, gehouden rond de bediening van het Heilig Avondmaal. Jakobus zegt in zijn brief, dat, wanneer je het boek Job leest, je zeggen moet dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer. Daarmee is tegelijk ook de grondtoon van het boek aangegeven.

Wie te maken krijgt met lijden –en wie krijgt dat niet?– doet er goed aan dit boek te nemen en te lezen en de weg te gaan die het wijst.

N.a.v.: Jobs beproeving, Prekenserie over het Bijbelboek Job, door ds. H. Harkema; Uitgeverij Boekscout; Soest, 2019; ISBN: 978-94-6389-502-6; 140 blz.; 19,50 €.

Ds. P. Vernooij